

"האר"י הקדוש"**חלק א: מאמרים****מאמר א:**

רבי יצחק לוריא בן שלמה (1534, ה'רצ"ד - 25 ביולי 1572, ה' באב ה'של"ב) מכונה האר"י הקדוש (ראשי תיבות של: **אשכנזי רבי יצחק, האלקי רבי יצחק, האדון רבי יצחק, אדוננו רבי יצחק**) - גדול מקובלי צפת במאה ה-16 והוגה שיטה חדשה בקבלה הנקראת על שמו "קבלת האר"י". תלמידיו נקראו אחריו גורי האר"י.

קורות חייו:

בשנת 1570 (שנת ה'של"ל) עלה האר"י ממצרים לצפת עם אשתו ושתי בנותיו וחי שם במשך שנתיים עד **שבתאריך ה' באב ה'של"ב (שנת 1572) הוא נפטר והוא בן 38**. שתי בנותיו נישאו בצפת. האחת, עכסה, לר' שלמה בן הרב משה סאגיס, ראש ישיבה בצפת ורבו של המהר"י"ט, והשנייה לבנו של מרן - ר' יוסף קארו. לפי מסורות שמסרו תלמידיו, עד גיל 36 חי בבית דודו רבי מרדכי פרנסיס שהיה ממונה על המכס במצרים והיה סמוך על שולחנו, **שם הגה בספר הזוהר, עד שנגלה אליו אליהו הנביא והורה לו לעלות לארץ ישראל**.

הרמ"ק הורה לתלמידיו לפני פטירתו, שממשיכו יתגלה בהלוייתו, בתור מי שיראה עמוד של אש ההולך אחר מיטתו. **אותו אחד היה האר"י שבא באותה תקופה לצפת וטרם נודע בציבור**. מאז לימד מספר מצומצם של תלמידים את כל אשר ידע, כאשר הוא הסביר כי לשם כך הגיע לעולם וזה כל יעודו בחייו. בכיר תלמידיו היה רבי חיים ויטל. בגניזה בקהיר נמצאו תעודות מהן עולה כי האר"י התפרנס ממסחר בתבלינים.

באחת ההקדמות בספר עץ החיים מתאר הרב חיים ויטל את האר"י כך:

לא היה מי ששיג חכמה זו על אמתתה כמוהו, כי היה יודע במשנה ותלמוד ואגדות ומדרשות על כל דבר ודבר כמה פנים בפרד"ס, ומעשה בראשית ומעשה מרכבה, בשיחות עופות ובשיחות דקלים ואילנות ועשבים, בסוד כי אבן מקיר תזעק ושלחובי פתמים ובשיחת מלאכים.

והיה מדבר ברוחות מהגלגולים רוח טוב ורוח רע. והיה מכיר בריח הבגדים כמו אותו ינוקא דפרשת דברים, ובעופות אלמים. ומביא נשמת אדם בעודו חי ומדבר עמו כל צורכו וחפצו, ואחר כך מסירהו. והיה רואה נשמות בעת צאתם מהגוף, ובבתי הקברות, ובעלותן בכל ערב שבת לגן עדן. והיה מדבר עם נשמת הצדיקים שהם בעולם הבא, והיו מגלין לו רזי תורה.

וגם היה יודע חכמת הפרצוף, ושרטוטי הידיים, ופתרון חלומות על אמיתתם, ובגלגולים ישנים וגם חדשים. והיה מכיר במצח אדם מה מחשב ומה שחלם, ומה פסוק קרא בעליית נשמתו לגן עדן בלילה, והיה מלמד פירוש שורש נשמתו. והיה קוראו במצחו זכיות ועבירות שחישב. **והיה נותן לכל אחד ואחד תיקון כפי הבחירה המיוחדת, או לשורש נשמתו האחוזה בשורש של אדה"ר**.

והיה יודע כמה טעיות נפלו בספרים. והיה יודע להכות בסנורים. והיה יודע כל מה ששנו החברים. והיה מלא חסידות ודרך ארץ וענוה, ויראת ה' ואהבת ה', ויראת חטאו, וכל מדות טובות ומעשים טובים היה בו.

וכל זה היה יודע בכל עת ובכל שעה ורגע. וכל החכמות האלו תמיד היו מונחים בחיקו. ועיני ראו ולא זר. וכל זה השיג מרוב חסידותו ופרישותו, אחר התעסקו ימים רבים בספרים ישנים גם חדשים בחכמה זו. ועליהן הוסיף חסידות ופרישות וטהרה וקדושה, וזהו הביאו לידי רוח הקודש, והיה אליהו נגלה לו תמיד.

לפי דעת כמה מקובלים, חזר בגלגול בדמותו של ר' שלום שרעבי (הרש"ש):

חלק ב: סיפורים

סיפור א:

סיפור על האר"י הקדוש שרצה להביא את הגאולה

אחד הסיפורים המפורסמים על האר"י הקדוש ותלמידיו, שאף מופיע בסרט על הקבלה הצפתית המוקרן במרכז המבקרים 'עולם הקבלה' בצפת, מתאר מאורע שהתרחש פעם אחת כאשר יצאו האר"י ותלמידיו לקבל את השבת.

כך מסופר בספר שבחי האר"י¹ ושבחי הרב חיים ויטל ז"ל (אשר חלק גדול מהסיפורים שם מופיעים גם בכתבי האר"י):

"פעם אחת בערב שבת סמוך להכנסת כלה, יצא עם תלמידיו חוץ לעיר צפת... כדי לקבל השבת... ובתוך שהיו משוררים, אמר הרב לתלמידיו: חברי, רצונכם שנלך לירושלים קודם השבת ונעשה שבת בירושלים? וירושלים היא רחוקה מצפת יותר מכ"ה פרסאות – השיבו קצת מן התלמידים: אנו מרוצים מכך, וקצת מן התלמידים השיבו ואמרו: נלך קודם ונודיע לנשותינו – כיון שאמרו נלך מקודם לביתנו, נתחרד הרב חרדה גדולה והכה כף אל כף ואמר: אוי לנו שלא היה בנו זכות להגאל, שאלמלא הייתם כולכם משיבים לי פה אחד שאתם רוצים לילך בשמחה גדולה תיכף היו נגאלים כל ישראל, שעתה היתה השעה עומדת להגאל, ומתוך שמאנתם בדבר חזר הגלות לאיתנו".

סיפור ב:

לחם הפנים

סיפור נפלא על מעלתה של האמונה התמימה, מובא בספרים: אחד מן האנוסים בא מפורטוגל וקבע את מגוריו בעיר הקודש צפת.

פעם אחת, שמע מאחד מרבני העיר צפת בדרשתו, שדרש מענין לחם הפנים שהיה קרב בבית המקדש מידי שבת בשבתו, וכפי הנראה אותו רב נאנח בדרשתו והצטער, ואמר "ועכשיו בעוונותינו הרבים אין לנו דבר מוכן כדי שיחול השפע גם על הבלתי מוכן"...

אותו אנוס מפורטוגל, ששמע את הדבר, הלך בתום לבבו לביתו והורה לאשתו שבכל יום שישי תכין לו שתי ככרות לחם, מקמח שנופה 13 פעמים. ושתלוש את הבצק בטהרה ובכל מיני יפוי, ושיהיה אפוי בטוב בתנור שבבית, משום שהיה רוצה להקריבו לפני היכל ה', אולי יתעשת האלהים לו ויקבלה ויאכל את העולה ההיא...

וכאשר ביקש, כך עשתה לו אשתו. וכך, בכל יום שישי היה אותו אנוס לוקח את אותם שתי ככרות הלחם ומביאם לבית הכנסת, לפני ארון הקודש, ומתפלל ומתחנן לפני ה' יתברך שיקבלם ברצון טוב ויאכל אותם ויערב לו ויבושם לו, וכיוצא בזה היה מדבר ומתחנן כבן המתחטא על אביו, והיה מניח הלחם והולך לו.

שמש בית הכנסת, שהגיע ביום שישי לסדר את בית הכנסת, ונתקל בשתי ככרות לחם משובחים, שמח על המציאה, ולקחם, ומאז, בכל יום שישי, היה מגיע לבית הכנסת ולוקח את שתי ככרות הלחם מבלי דרישה וחקירה מהיכן באו ומי הביאם, ואכל ושמח בהם כשמחה בקציר.

בשעת תפילת ערבית, היה אותו אנוס ירא ה' רץ לבית הכנסת, ומסתכל בארון הקודש, וכיון שלא היה מוצא שם את הלחם, היה שמח שמחה גדולה ורבה בלבו, והלך ואמר לאשתו "השבח והודאה לאל יתברך שמו, כי לא בזה ענות עני וכבר קבל הלחם ואכלו חס... ולמען השייית אל תתרשלי בעשייתם, והזהרי מאוד כי הואיל ואין בידינו במה לכבדו, ואנו רואין שלחם זה ערב לו, חובה עלינו לעשות לו נחת רוח בהם!" והיה אותו אנוס הולך ומתמיד בזה זמן מה.

ויהי היום ויקר מקרה ואותו רב, שהאנוס הביא את הלחם על פי הדרשה ששמע ממנו, היה ביום שישי בבית הכנסת, ועמד על הבימה, על מנת להכין את הדרשה שאמור היה לדרוש למחרת, בשבת, בבית הכנסת. והנה האיש ההוא בא כמנהגו הטוב עם הלחמניות, וקרב אל היכל הקודש והתחיל לסדר דבריו ותחינותיו כנהוג, בלי ששם לב שגם הרב נמצא שם, מרוב ההתלהבות והשמחה שהיו לו בעת שהיה מביא את הדורון הזה לפני המקום.

הרב, שהביט וראה ושמע את כל מה שהאיש דיבר ועשה, נבהל וכעס מאוד, קרא לאותו אנוס וגער בו, ואמר לו: שוטה, וכי האלוה שלנו הוא אוכל ושותה? ודאי השמש לוקח את הלחם הזה מדי שבוע, ואתה מאמין וסבור שאלקים הוא המקבלם, וזה עוון גדול לייחס גשמיות לבורא יתברך, שאין לו דמות הגוף ואינו גוף. וכיוצא בזה השמיע באזניו עוד דברי מוסר, עד שבא השמש כמנהגו לקחת הלחמניות. והרב כשראה אותו קרא לו, ואמר לו 'תספר לאיש הזה מדוע באת כעת, ומי לוקח מדי שבוע את שתי הלחם שהוא היה מביא בכל יום ששי!'. והשמש הודה ולא בוש.

אותו אנוס, כששמע את הדברים, התחיל בוכה ומתאונן, וביקש מהרב שימחל לו שטעה בדרוש שלו, וחשב לעשות מצוה ולא עשה אלא עבירה לפי דבריו! תוך כדי שיחתם, בא שליח מיוחד מאת האר"י הקדוש ז"ל, וקרא לרב אל האר"י הקדוש בדחיפות. כאשר הגיע, אמר לו האר"י ז"ל: צו לביתך, כי מחר בזמן שבו היית אמור לדרוש, מות תמות, וכבר הכרוז יצא והודיע על כך בשמים!

הרב נבהל מאוד מדברי האר"י, ושאלו בפחד: מה פשעי ומה חטאתי?

ענה לו האר"י ז"ל: שמעתי, שלפי שבטלת את הנחת רוח שהיה לקדוש ברוך הוא. משום שמיום שחרב בית המקדש, לא היה לבורא עולם נחת רוח כזו, כמו באותה שעה שהאנוס הזה מפורטוגל היה מביא שתי ככרות לחם, בתמימות לבו, ומקריבם לפני היכלו, וסבור היה באמת ובתמים שהשי"ת קיבלם ממנו. ובגלל שבטלת אותו מלהביאם, נגזרה עליך מיתה, ואין שום דרך לבטל את הגזירה.

הלך הרב לביתו, כתב צוואה, ולמחרת, ביום שבת קודש, בשעה שאמור היה לשאת את דרשתו, נפטר לבית עולמו כאשר אמר לו איש האלהים האר"י ז"ל.